

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Education
Sector

КОВИД-19-ийн эсрэг ЮНЕСКО-ийн Боловсролын салбарын хариу арга хэмжээ Боловсролын онцлох асуудлууд

Асуудал № 6.1 – 2020 / 04

© UNESCO ASPnet - Sterrenbos Hamme, Hamme, Belgium

Хямралын үед соёлыг ашиглах нь

Оршил

КОВИД-19 цар тахал нь соёл, боловсролын ач холбогдол, нөлөөг товойлгон гаргаж ирлээ. Хүүхэд, залуусын гэртээ сурч боловсроход тулгарч буй дарамт шахалт, өөрчлөлтөд гэр бүлүүд дасан зохицохын сацуу дөрвөн хананы дунд хязгаарлагдсан оюун санааг соёл, боловсролоор тэтгэн хөгжүүлэх боломжтой юм. Соёл, боловсролыг зөвхөн суралцах сонирхлыг бий болгоход төдийгүй нийгмийн болон сэтгэл санааны сайн сайхан байдалд хувь нэмэр оруулахад ашигладаг. Илүү гүнзгий төвшинд авч үзвэл соёл, урлагийг багтаасан боловсрол нь сурлагын үр дүнг сайжруулж, суралцагчдыг хямралын дараах ажил амьдралд илүү сайн бэлтгэдэг.

Бүтээлч үйлдвэрлэл, урлагийг хамарсан соёл нь хамтын болон хувь хүний тогтвортой байдлыг хангахад чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. Соёл, боловсрол нь хамтдаа инновацыг дэмжиж, суралцах туршлагыг гүнзгийрүүлж, итгэл найдварыг өдөөж, хүмүүс, олон нийтийг нэгтгээд зогсохгүй, хамгийн эмзэг хэсэгт хүрч чаддаг юм.

Түүнчлэн улс үндэстний хоорондын болон дотоодын энх тайван, тогтвортой байдал, эв нэгдлийн бат бэх суурийг тавих нийгмийн хүчийг бий болгоход тусалдаг. Биет болон биет бус өвийг нэгтгэх нь мэдлэг болон нийгэм, хүн ам, улс хоорондын харилцан хамаарлын ойлголт, дэлхийн иргэний боловсролын амин чухал үнэт зүйлс дээр суурилсан олон янз байдлыг хүндэтгэн үзэх байдлыг хөхиүлэн дэмждэг.

Сэдэв болон холбогдох асуудлуудыг тодорхойлох

Соёл нь хувь хүний болон хамтын үйлдлийг чиглүүлэгч үнэт зүйлс, хэм хэмжээ, мэдлэг, үр чадвар, хувь хүн ба нийтийн итгэл үнэмшлийг агуулдаг. Энэ бол хүмүүст оршин тогтнохын утга учрыг өгч, урам зориг хайрлаж байдаг биет бус сэргээгдэх нөөц юм. Боловсрол 2030 хөтөлбөрт тусгасан чанартай боловсрол нь хувь хүний хөгжил, эрүүл мэнд, сайн сайхан байдал, нийгэм, соёл, улс төр, эдийн засгийн хөгжилд идэвхтэй оролцохыг дэмждэг өргөн хүрээний үр чадвар, хандлага, үнэт зүйлс, зан төлөвийг амьдралын туршид хөгжүүлэхэд чиглэсэн, түүнчлэн соёлын олон янз байдал, тогтвортой хөгжилд соёлын оруулах хувь нэмрийг хүлээн зөвшөөрч, үнэлдэг хүмүүнлэгийн хүчин чармайлт юм.

Соёл нь боловсролын туршлагыг бүрдүүлж, суралцагчид өөрсдийн туршлага нь тэдний хэрэгцээ, байгаль орчинд хамааралтай, ач холбогдолтой байгаа эсэхийг тодорхойлж, хямралын үед хамтдаа тайван амьдрахад хувь нэмэр оруулдаг. Суралцагчийн соёлын туршлага, мэдлэг боловсрол болон эрдэм шинжилгээний агуулга гэж нэрлэгддэг зүйл хоорондын холбоосыг бэхжүүлэх нь чанартай боловсрол олгоход чухал үүрэгтэй. Соёл нь боловсролын үйл явцын утга учир, үр дүнгийн талаар хариулт өгөх замаар утга учиртай амьдралын суралцахуйг дэмжиж өгдөг (Belanger / UIL UNESCO, 2016).

Соёл бол боловсролын бүхий л үйл явц, харилцааны цөм (эцэг эх-багш; багш- оюутан; оюутан-оюутан; багш-захиргаа; багш-багш; улсын сургууль гэх мэт) бөгөөд суралцагчдын хувьд сургууль болон гэртээ сурах боломж, ялангуяа нөөц боломж хязгаарлагдмал орчин, хямралын үед суралцах боломжийг бүрэн ашиглаж, үр өгөөжийг нь хүртэх чадварыг тодорхойлдог. Жендэрийн үүрэг, хүлээлт нь соёлтой салшгүй холбоотой. Соёлын хэм хэмжээ, дадал заншил нь “ердийн эмэгтэй” эсвэл “ердийн эрэгтэй” гэж ямар утгатай болохыг ихэвчлэн тодорхойлдог учраас охидын боловсрол эзэмших явдалд нөлөөлж, мөн сургуулиа төгсөх чадварыг агуулдаг.

Урлаг, соёл нь боловсролын агуулгыг боловсруулдаг (заах болон сургалтын материал гэх мэт), улмаар ертөнцийг үзэх үзэл, үнэлэмжийн систем, нийгэм, хамт олны итгэл үнэмшлийг тусган боловсролын хэтийн төлөв, оюутны сонголтыг сайжруулдаг (Соёл, хөгжлийн дэлхийн хорооны тайлан, 1996 он). Гэсэн хэдий ч соёл нь өргөн хүрээний тэгш хамруулалт, жендэрийн тэгш байдал, олон ургалч байдал, олон янз байдлыг хүндэтгэх, эсвэл шүүмжлэлт сэтгэлгээ гэх мэт сурлагын үр дүн, жендэрийн эерэг үүрэг, хувь хүний төлөвшлийг дэмжих арга хэлбэрээр сургалтын материалд байнга нэгтгэгддэггүй.

Боловсролын салбараас КОВИД-19-ийн эсрэг хариу арга хэмжээ авахдаа соёлын хүчийг ашиглах хамгийн энгийн, хямд, үр дүнтэй аргуудын нэг бол урлагийн боловсрол юм. ЮНЕСКО-ийн хувьд урлагийн болон соёлын хэм хэмжээг сургалтын хөтөлбөрт заах арга зүйн хамт оруулсан байдаг (ЮНЕСКО-ийн Урлагийн боловсролын замын зураглал, 2006). Эдгээрийн аль аль нь телевиз, радио, интернэт гэх мэт зайны сургалтын аргуудтай нийцсэн байдаг.

Урлагийн чиглэлийн боловсрол нь тогтвортой байдлын гол хүчин зүйл болох бүтээлч байдал, бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэхэд түлхэц болдог. Мөн суралцагч шинэ бодит байдалд хурдан дасан зохицох шаардлагатай байгаа өнөөгийн хүнд хэцүү нөхцөлд өөрийгөө чиглүүлсэн, насан туршийн суралцахуйг дэмждэг. Дэлхий даяар технологийн өөрчлөлт нэмэгдэж байгаагийн хэрээр бүтээлч үр чадвар нь урт хугацаанд хөдөлмөр эрхлэлтийн гол хүчин зүйл болно хэмээн зарим судлаачид таамагладаг¹

¹ Урт хугацаанд олгох урлагийн боловсрол нь соёлын болон бүтээлч үйлдвэрлэлийн салбарт ирээдүйн мэргэжилтэн бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлдэг.

- **Суралцагчийн өөрийн соёл болон биет, биет бус өвийг албан болон албан бус боловсролтой нэгтгэх нь сургалтын тасралтгүй байдлыг хангаж, сургалтын үр дүнг дээшлүүлдэг.** Энэ нь суралцагчийн өөрийнх нь соёлын өвөрмөц байдал, үнэлэмжийн системтэй уялдсан тодорхой, орон зайн, утга учиртай орчинд мэдлэг, сургалт, сэтгэхүйг сургаж, тогтвортой, хүртээмжтэй нийгмийг цэцэглэн хөгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлдэг. Математик, байгалийн шинжлэх ухаан, уран зохиол гэх мэт үндсэн хичээлүүдийг заахдаа сурагчдын өөрийн соёлын элементүүдийг оруулах замаар заах нь суралцах үйл явцын нийцлийг сайжруулдаг болох нь дэлхийн туршлагаас² ажиглагддаг. Ангид нь зааж буй зүйл нь хүүхдийн өдөр тумын амьдралд байдаг гэсэн үг юм. Түүнчлэн сургууль, гэр бүл, хамт олны холбоосыг бэхжүүлж, хүүхэд, эцэг эх, өвөө эмээ хоорондын харилцааг сайжруулж сурагчийн сониуч занг өдөөж соёлын өвийн мэдлэг, соёлын дамжуулалтыг дэмжин өөр өөр итгэл үнэмшил, дадал заншилтай хэдий ч хамтдаа сурч амьдрах ойлголтыг бий болгодог.

Үүнийг хэрхэн хийх талаар жишээ татвал (i) ЮНЕСКО-ийн Тогтвортой ирээдүйн төлөө биет бус өвөөр дамжуулан суралцах: Ази, Номхон далайн орнуудын боловсрол олгогч нарт зориулсан гарын авлага (ЮНЕСКО, 2015 он); ii) Өвийн боловсролын клубууд (Уганда улсын соёл хоорондын сан, <http://www.ichngoforum.org/the-хоорондын-соёлын-суурь-уганда-ccfu/>; болон (iii) Дунд сургуулийн хөтөлбөр дэх Белиз судлал; 2019-2020 он (<http://www.belizeanudies.com/>).

- **Урлагийн боловсрол нь хямралын үед сэтгэлзүйн туслалцаа үзүүлэх бөгөөд нийгэм, сэтгэл хөдлөлийн сургалтыг дэмждэг.** Хоорондын зай барих, тусгаарлалтын сэтгэцийн эрүүл мэндэд (ганцаардал, стресс, сэтгэлийн түгшүүр) үзүүлэх нөлөө тодорхой бөгөөд суралцагч охид, хөвгүүд өвчний айдас хүйдэс, тусгаарлалтын стресст байнга өртөж байвал урт хугацаанд сөрөг нөлөө үзүүлнэ. Ийм нөхцөлд боловсролын бодлогоор өвчний дэгдэлтийн үеэр болон дараа нь зорилтот бүлгийн хүмүүсийн сэтгэцийн болон сэтгэл зүйн сайн сайхан байдлыг сайтар дэмжих хэрэгтэй. Урлагийг сонирхон хичээллэх, урлагийн илэрхийлэл нь (жишээ нь, жүжиглэх урлаг) нь эдгээр шинж тэмдгүүдийг арилгахад чиглэсэн эмчилгээний арга зүй хэмээн танигдаж оюутнуудад өөрийгөө танин мэдэх, дотоод зөрчлийг шийдвэрлэх, гэмтэл бэртлээс ангижрахад суралцагчдад тусалдаг (Ландгартен нар, 1978).
- **Хямралын дараа энх тайвныг байгуулж, сэргээн босгоход боловсролын туршлагын хувьд** бүтээлч үйл явцаар эв нэгдлийг бий болгож, хүмүүс хамтдаа тоглож наадах, баяр баясгалантай, амар амгалан байх боломжийг дахин бүрдүүлж, нийгмийн болон сэтгэл санааны сайн сайхан байдлыг дэмжиж чадна гэдгийг харуулдаг (Забел, Л. 2015, 2-р сарын 12, Уран бүтээлчдийн зүгээс хамт олныг дэмжих бүтээлч зургаан алхам <https://www.theguardian.com/culture-professionals-network/2015/feb/12/creative-ways-artistsimprove-communities>). Энэ нь СӨБ-оос ч өмнө байсан. 20 сартай хүүхэд хөгжмөөр дамжуулан сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлж чадна (Карри Сиу, Тик-Сзе & Чэунг, Хим, 2017).
- **Урлагийн боловсрол нь сурлагын үр дүнг сайжруулдаг.** Урлагийн боловсролын хөтөлбөрүүд (хөгжим, бүжиг, театр, зураг, уран зураг, гэрэл зураг, кино, дижитал урлаг, үлгэр, уран зохиол гэх мэт) математикийн гүйцэтгэл, бичгийн чадвар, бүтээлч байдал, анги танхим дахь зан байдал, боловсролын зорилгыг биелүүлэхэд хичнээн эерэг нөлөө үзүүлдэг болохыг судалгаагаар нотолсон байдаг.

² Үүний нэг жишээ бол биет бус соёлын өвийн талаархи мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэхэд чигдлэсэн ASPnet сургуулиуд <https://ich.unesco.org/kg/engaging-youth-for-an-inclusive-and-sustabil-europe-01051>

- **Урлаг, соёл, бүтээлч байдал нь оюутнуудыг КОВИД-19-ийн дараах нөхцөл байдалд бэлтгэхэд тусалдаг.** Танин мэдэхүйн шинжлэх ухааны судалгаанаас үзэхэд бүтээлч байдал нь хүмүүст болон тэдний нийгэмд үзүүлэх сэтгэл хөдлөлийг чиглүүлж, шинэ нөхцөл байдалд дасан зохицох боломжийг олгодог (Baas, M., Nijstad, B.A., & De Dreu, C.K.W. (2015)).
- **Урлагт болон урлагаар дамжуулан суралцах нь дэлхийн иргэн байх, тогтвортой хөгжилд хувь нэмэр оруулах төдийгүй соёлын олон янз байдал, өвийн боловсролыг хүндэтгэн үздэг.** ЮНЕСКО-ийн Холбоотой сургуулиудын сүлжээнд нэгдсэн сургуулиуд дэлхийн иргэний боловсрол, тогтвортой хөгжлийн боловсрол, соёлын олон янз байдал, өвийн боловсрол зэрэг сэдвээр хөгжмийн тоглолт, зураг, гэрэл зургийн уралдаан, кино зураг авалт, яруу найраг, дуу зохиол, бүжгийн төсөл, театр, концерт, үзэсгэлэн зохион байгуулдаг. Тухайлбал, “Дүрвэгсдэд зүрх, сэтгэлээ нээх нь” (2016), “Сургууль минь намайг хамгаалдаг” (2019), мөн #Өвөө хуваалцаа (2020) зэрэг дэлхийн урлагийн наадам, үзэсгэлэнг уг сүлжээгээр дамжуулан зохион байгуулсан.

Бодлого, хөтөлбөр зохицуулалтыг төлөвлөхтэй холбоотой гол санаа, практик зөвлөмж

Бодлого боловсруулагч, төрийн байгууллагуудад зориулав:

- КОВИД 19-ийн хорио цээрийн үед болон дараа нь суралцах хүсэл сонирхол, эрмэлзэл, түүштай байдлыг хангах үүднээс боловсролын хариу арга хэмжээ **болгон соёл, өв, урлагийг нэгтгэн сурталчлах.** Ирээдүйд хойч үеийнхнийг бэлтгэх, тэдний түүштай байдлыг бэхжүүлэхийн төлөө соёлыг олон хэлбэрээр боловсролын бодлогод нэгтгэхийн ач холбогдлыг анхаарах нь зүйтэй.
- Музей, түүхэн барилга, номын сан, архив, кино, хөгжмийн хадгалах газар болон эмэгтэй, эрэгтэй хүмүүсийн дижитал платформ болон бусад мэдээллийн хэрэгслийг ашиглан үйлдвэрлэж бүтээсэн **соёлын бүтээгдэхүүн, агуулгыг хуваалцаж буй соёлын орон зай, дэд бүтцийг дэмжих.** Гэхдээ соёл үнэ төлбөргүй биш гэдгийг анхаарах нь чухал юм. Хэдийгээр үнэ төлбөргүй хуваалцаж болох ч бүтээгч, график дизайнер, хөгжимчин, зохиолч, сэтгүүлч зэрэг хүмүүст төлбөрийг нь төлөх шардлагатай. Тэдний бүтээлийг хүлээн зөвшөөрч, бас хамаатуулах ёстой. Эх сурвалжийн жишээ татвал: ЮНЕСКО-ийн Дэлхийн өвийг судалж үзэх, <https://en.unesco.org/news/exploring-world-heritage-home-unesco>, Виртуал музейн эх сурвалж, дижитал номын сан, цахим сургалт, онлайн цуглуулгад нэвтрэх <https://mcn.edu/a-guide-to-virtual-museum-resources/>.
- **Урлагийн боловсролыг охид, хөвгүүд, залуу эмэгтэй, залуу эрэгтэйчүүдийн танин мэдэхүйн, нийгмийн болон сэтгэл хөдлөлийн, зан үйлийн суралцахуйг дэмжих хэрэгсэл болгон хөхиүлэн дэмжих.** Үүнд урлагийн боловсролыг зайны сургалт (телевиз, радио, интернет гэх мэт)-аар дамжуулан олгох сургалтын үндсэн хөтөлбөрт багтаах, хүн амын эмзэг бүлэг, интернэтэд холбогдох боломжгүй гэр бүлд сэтгэлзүйн дэмжлэг үзүүлэх чухал арга хэрэгсэл хэмээн зөвлөмж болгох хэрэгтэй. Үүнийг гэрт гарын дор олдох материал ашиглан бүтээлч үйл ажиллагаа болгон хөгжүүлж болно. Тухайлбал, физик, биологи, геометр гэх мэт хичээлийг заахдаа гэрэл зураг, уламжлалт гар урлал, архитектур, дүрслэх урлагаас гаргаж авсан өнгө, хэлбэр дүрс, эд зүйлс ашиглах; яруу найраг, зохиол өгүүллэг, жүжиг, хөгжмийг хэл заах арга зүй болгон нэвтрүүлэх: хог хаягдлын менежмент, хоол хүнсний хангамж, уур амьсгалын өөрчлөлт зэрэг нийгмийн асуудлыг хамруулах.
- **Албан болон албан бус сургалтын салбарын бүтээлч түншлэлийг хөхиүлэн дэмжих,** ингэхдээ боловсрол, соёлын яам, сургууль, багш, үндэсний болон орон нутгийн түвшний соёл, урлагийн байгууллага, музей, найрал хөгжим, дуурийн театр, хувь уран бүтээлчид, урлагийн нийгэмлэг, үндэсний архив, дүрс баримтжуулах төв, соёлын энтрепренёр, соёлын хамт олон зэрэг төрийн

болон хувийн хэвшлийн оролцогчдыг хамруулах – бүх нийтийн суралцах боломжийг өргөжүүлэх үүднээс боловсролын холбогдох агуулга, материал, техникийн болон мэргэжлийн сургалт, үйл ажиллагааг зайны сургалтын зохих платформоор хуваалцах. Тухайлбал, цар тахлын үед соёлыг хөхиүлэн дэмжих ЮНЕСКО-ийн #ShareOurHeritage кампанит ажлыг үзнэ үү. Мөн #ResiliArt хөдөлгөөнийг үзнэ үү.

- Хямралаас үүдэлтэй сорилтуудад эерэг хариу өгөхөд маш их шаардлагатай байгаа хүний эрх, хууль дээдлэх ёс, жендэрийн тэгш байдал, эв нэгдэл, нэр хүнд, олон ургалч үзэл, олон янз байдлыг хүндэтгэн үзэх **хүн төрөлхтний нийтлэг үнэт зүйлсийг боловсролоор дамжуулан дэмжихэд соёлын салбарыг дайчлах**. Үүнд КОВИД-19 хямрал ба түүний ардчилал, нийгмийн тэгш бус байдал, хүний эрхэд үзүүлж буй нөлөөллийн талаарх шүүмжлэлт сэтгэлгээг дэмжих ажил орно. Тухайлбал, өвийг хамгаалах замаар энх тайвныг бий болгоход залуучуудыг чадавхжуулахад зориулсан Канад улсын санхүүжилтээр Йордан, Ливи, Марокко, Тунис зэрэг улсад хэрэгжүүлсэн ЮНЕСКО-НУБ-ын Терроризмын эсрэг албаны (UNOCT) "Залуучуудын чадавхыг дээшлүүлэх замаар хүчирхийллийн экстремизмээс урьдчилан сэргийлэх нь" төслийн талаар үзнэ үү. <https://en.unesco.org/preventing-violent-extremism/youth/project>

Боловсролын байгууллага, сургууль, багш, эцэг эхчүүдэд зориулсан зөвлөмж:

- Сайн сайхан байдлыг дэмжихэд соёл, урлагийн ач холбогдлыг онцолж, суралцагчийг бүтээлч ажил хийж түүнийгээ бусадтай хуваалцахад дэмжлэг үзүүлэх. Цар тахлын үед тулгарч буй асуудлаа богино түүх, шүлэг, дуу, гар урлал, видео, зураг, уран зургаар дамжуулан илэрхийлж болно. Бусдын хийсэн ажлыг магтан сайшаахын зэрэгцээ урлагийн хүрээний сонирхлыг нь дэмжин хөгжүүлэх. Харилцааны болон хувь хүн хоорондын чадвар, анхаарал төвлөрүүлэхээс эхлэн эрсдэл үүрэх хүртэлх танин мэдэхүйн хөгжлийг дэмжихэд хөгжим, бүжиг, зургийг ашигла. Түүх ярих аргыг дэмжин багш нар суралцагчдын дуртай номын уншлагыг бичиж, дараа нь хүүхдүүдэд виртуал хэлбэрээр хуваалцах хэрэгтэй. Ингэснээр итгэх итгэлийг төрүүлж, бат бөх харилцааг хадгалж, суралцах явцыг урагшлуулна. Эцэг эх, сурган хүмүүжүүлэгчид сэтгэлийн хөдлөлийг илэрхийлэх үгсийн санг таниулахад хөгжим ашиглаж болно (Навро, 2003). Жишээ нь: <https://en.unesco.org/covid19/cultureresponse/childrens-drawing-campaign>; <http://blogs.getty.edu/iris/getty-artworks-recreated-with-household-items-by-creative-geniuses-the-world-over/> #KeepMakingArt: хүүхэд, залуучууд, эцэг эх, уран бүтээлчдийн дунд итгэл найдвар, нэгдмэл байдлыг нэмэгдүүлэх урлагийн багш нарын дэлхийн хөдөлгөөн; <https://creative-generation.org/blog-1/keepmakingart-a-campaign-toinspire-hope-and-connection>
- **Цар тахлын үед өв соёлоо хэрхэн хадгалж шинэ нөхцөл байдалд дасан зохицож байгаа туршлагаасаа хуваалцах.** Ингэснээр боловсролын тогтолцоо нь нийгэм дэх биет бус соёлын өвийг хүлээн зөвшөөрөх, хүндэтгэх, өргөжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хямралын үед үнэт зүйл, амьдралын дадлаа дамжуулахад онцгой үүрэг гүйцэтгэж, өөрийгөө болон бусдыг, бүлэг хамт олныг хүндэтгэн дэмжих боломжтой.

Эх сурвалж

Бодлого боловсруулагчдад

ЮНЕСКО-ийн соёл ба КОВИД-19 цахим хуудас - ЮНЕСКО-ийн соёлын нөлөө ба хариу арга хэмжээ

Боловсрол дахь биет бус соёлын өвийг хамгаалах ЮНЕСКО-ийн хөтөлбөр <https://ich.unesco.org/en/education-01017>

ResiliArt - ЮНЕСКО болон Олон улсын зохиолч, хөгжмийн зохиолчдын нийгэмлэгийн (ICSAC) тогтвортой байдлыг соёл, бүтээлч байдал хэрхэн нэмэгдүүлэх вэ <https://en.unesco.org/news/resiliart-artists-and-creativity-beyond-crisis>

Урлагийн боловсролын замын зураглал (ЮНЕСКО, 2006). Тодорхой үйлдэл ба кейс судалгаа. Урлагийн боловсролоор боловсролын чанарыг хэрхэн дээшлүүлэх вэ 17-26-р хуудас.

[http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/CLT/pdf/Arts EduRoadMap en.pdf](http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/CLT/pdf/Arts_EduRoadMap_en.pdf)

Дэлхийн дурсамж хөтөлбөр нь цар тахлын баримтат өвийн мэргэжилтнүүд, бодлого боловсруулагч нарт зориулж зөвлөмж, удирдамж гаргасан

<https://en.unesco.org/covid19/communicationinformationresponse/documentaryheritage>

Андреа Бочелли сантай хамтарсан ЮНЕСКО-ийн түншлэл нь хөгжмийн боловсролын төслүүдийг чадавхжуулах хэрэгсэл болгон ажилладаг. Малигаас эхэлсэн энэхүү түншлэл нь Сөүл хотын Урлагийн боловсролын хөтөлбөрт нийцүүлэн байгалийн гамшиг, мөргөлдөөнд нэрвэгдсэн орнуудад сэтгэлзүйн дэмжлэг үзүүлэх боловсролын төслийг хэрэгжүүлж түршлага хуримтлуулж байна. <https://en.unesco.org/news/unesco-and-andrea-bocellifoundation-join-forces-promote-arts-education-support-disadvantaged>

Centro Regional para el Fomento del Libro en America Latina y el Caribe, Cerlalc- Unesco (CERLAC) - La fuerza de las palabras (Үгсийн хүч) - Хямралд өртсөн нөхцөл байдалд соёлын оролцоог бий болгох протокол, 2018. <https://cerlalc.org/wp-content/uploads/2018/11/La-fuerza-de-las-palabras-VF-1.pdf>

Sistematizacion de buenas Practicas educationativas en el contexto de la reconocidencia - ЮНЕСКО-ийн Квито дахь газар, Боловсролын яамнаас боловсролын яаралтай тусламжийн үйл ажиллагааны сайн туршлагыг хэрхэн цуглуулах, баримтжуулах тухай: <https://app.box.com/s/gth2f5ernh61uun9b7f8h54ro92cc9qc>

Сурган хүмүүжүүлэгч, эцэг эх, асран хамгаалагчдад:

‘Heritage in a box’ хэрэгсэл нь Дэлхийн соёлын өвийн жагсаалтад бүртгэгдсэн Орхоны хөндийн соёлын дурсгалт газарт хэрэгжүүлсэн Монгол улсын багш, суралцагчдад зориулсан боловсролын шинэлэг хэрэгсэл юм. <http://www.unescobkk.org/news/article/awareness-raising-for-mongolian-youth-through-world-heritage-education-launching-and-training-works>

Дэлхийн өвийг гэрээсээ судлах - ЮНЕСКО-ийн энэхүү интерактив сайтыг түүх, соёл, хадгалалт хамгаалалтын тухай заахад ашиглаж болох ба КОВИД-19-ийн нөлөөллийн талаарх мэдээллийг авах боломжтой.

<https://en.unesco.org/news/exploring-world-heritage-home-unesco>

ЮНЕСКО-ийн гарын авлага: Дэлхийн өв залуусын гарт. <https://whc.unesco.org/en/educationkit/>

ЮНЕСКО-ийн Бүтээлч хотуудын сүлжээ <https://en.unesco.org/creative-cities/content/cities-response-covid-19>

ЮНЕСКО-ийн Соёлын хоорондын чадамжууд.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000370336?posInSet=1&queryId=68849af3-839f-4584-ad35-8d8b6391b22e>

Зүүн Өмнөд Азийн нийтлэг түүх бол орчин үеийн олон соёлт үзлийн зарим ойлголтыг сурагчдад танилцуулах сонирхолтой багш нарт зориулсан эх сурвалж юм. <https://sharedhistories.asia/>

Онцгой байдлын үед боловсрол, урлагийн талаарх нэмэлт хэрэгсэл Африкийн түүхийн ном нь африк хэл дээрх түүхийн нээлттэй эх сурвалж юм. <https://www.africanstorybook.org/>

Блумын номын сан нь КОВИД-19-тэй холбоотой ном болон бусад эх сурвалжийг 200 хэл дээрх унших, өөрийн хэл рүү орчуулах боломжийг олгодог. <https://bloomlibrary.org/landing>

Коронавирус: Хүүхдэд зориулсан ном - <https://nosycrowcoronavirus.s3-eu-west-1.amazonaws.com/CoronavirusABookForChildren.pdf>

Бүтээлч солилцоо - <https://springboardexchange.org/> - Илүү хүчтэй хамт олонд зориулсан ухаалаг санаа солилцох платформ. Энэ нь Урлагт зориулсан Трамплингийн үндэсний хөтөлбөр юм.

Зарим нэгэн холбоос

Vaas, M., Nijstad, B. A., and De Dreu, C. K. W. (2015). Редактор: “Бүтээлч байдлын танин мэдэхүй, сэтгэл хөдлөл ба мэдрэлийн хамаарал” Front. Hum. Neurosci.9:275. doi:10.3389/fnhum.2015.00275

Belanger, P. (2016). Өөрийгөө бүтээх ба нийгмийн өөрчлөлт: Насан туршийн амьдралын туршлага ба насан туршийн боловсрол. ЮНЕСКО-UIL-ийн орчуулга; Гамбург, Герман.

<http://disde.minedu.gob.pe/bitstream/handle/123456789/4406/selfconstruction%20and%20Social%20Transformation%20Lifelong%2C%20Lifewide%20and%20Life-Deep%20Learning.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Боуэн Д.Х., Кишида Б., Хьюстоны Райс их сургуулийн боловсролын судалгааны консорциумтай хамтарч

ажиллав. (2019 он). Урлаг дахь боловсролын туршлагын учир шалтгааны нөлөөллийг судлах: Хьюстоны Урлагийн хүртээмж санаачилгаасгаргасан туршилтын нотолгоо. Хьюстоны Бие даасан сургуулийн дүүргийн судалгааны тайлан. Боть 7, № 4, 28 х.

Керри Сиу, Тик-Сзе ба Чун, Хим (2017); Нялхсын хөгжмийн мэдрэмж, сэтгэл хөдлөлийн онцлог, ойлголт - PLoS One. 2017 он; 12 (2): e0171023; Онлайн нийтлэл 2017 оны 2-р сарын 2. doi: 10.1371 / journal.pone.0171023 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5289547/>

Дамасио, Антонио, Ханна; Уураг тархи, урлаг, боловсрол - Лиссабон, ЮНЕСКО-ийн урлаг, боловсролын бага хурлын илтгэл, 2006; Тархи ба бүтээлч хүрээлэн, Калифорн мужийн Лос-Анжелес дахь Өмнөд Калифорнийн их сургууль. <http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/CLT/pdf/AntonioDamasio-SpeechRevised.pdf>

Egana-del Sol, P., Contreras, D. ба Valenzuela, J.P. 2019. Урлагийн боловсролын хүний капитал дахь нөлөө: Залуучуудын найрал хөгжмийн эмпирик үнэлгээ. Боловсролын хөгжлийн олон улсын сэтгүүл, боть. 71, 10 х. Egana, Pablo (2011): Estudio piloto de medicion de impacto al cuarto periodo de implementacion del programa de fomento de la creatividad en la jornada escolar completa, Santiago, Microdatos, Departamento de Economfa, Universidad de Chile.

Гидденс, Энтони, 1984, Нийгмийн үндсэн хууль: Бүтцийн онолын тухай эссе, Кембриж: Политик хэвлэл. хуудас 24 Холмс, Силвиа ба Холлам, Сьюзан, 2017. Математикийн хичээлд хөгжмийн боловсролын нөлөөлөл, DOI Лондонгийн боловсролын судалгаа: <https://doi.org/10.18546/LRE.153.07> 2017 оны 11-р сарын 15, 3-р боть - <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1163197.pdf>

Landgarten, H., Junge, M., Tasem, M. Урлагийн эмчилгээ нь хямралын интервенцийн арга юм. Энэ нь нийгэм дэх хүчирхийллийн эсрэг хүүхдүүд хариу үйлдэл үзүүлдэг. Clin Soc Work J 6, 221-229 (1978). <https://doi.org/10.1007/BF00760157>

Навро, Е. S. (2003). "Хөгжмийн сэтгэл хөдлөлийн илэрхийлэл: Нярай, хүүхэд, насанд хүрэгчдийн дунд хийсэн судалгааны баримт"; Хөгжмийн сэтгэл судлал. 31(1): 75-92.

Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн байгууллага -OECD, Урлагт зориулсан урлаг үү? Урлагийн боловсролын нөлөөлөл, <https://www.oecd.org/education/ceri/arts.htm>

Б., Кокоцаки, Д. 2016-г үзнэ үү. Хүүхдүүдийн сурч мэдэхэд Урлагийн боловсролын үзүүлэх нөлөө, өргөн цар хүрээтэй үр дүн. Боловсролын тойм, боть. 4, дугаар 3, х.234-62.

Шарп, Л.А. и Тигс, А. 2018.. WOWW боловсролын хөтөлбөрүүдийн дүрслэх урлагт үзүүлэх нөлөөлөл. Олон улсын сургалтын сэтгүүл, боть. 11, дугаар 2, х. 25-40.

Тавил, Собхи; Аккари, Абделжалил; Македо, Беатрис, 2002, Боловсролын чанарын үзэл баримтлал, ЮНЕСКО ЮНЕСКО. 2015. Тогтвортой ирээдүйн төлөө биет бус өвөөр дамжуулан суралцах: Ази, Номхон далайн бүсийн багш нарт зориулсан гарын авлага. <https://bangkok.unesco.org/content/learning-intangible-heritage-sustainable-future-guidelines-educators-asia-pacific-region>

ЮНЕСКО, 2014. ЮНЕСКО-ийн Соёлын хөгжлийн шалгуур үзүүлэлт: Арга зүй Гарын авлага:

//en.unesco.org/creativity/sites/creativity/files/cdis_methodology_manual_0_0.pdf

ЮНЕСКО. 2006. Урлагийн боловсролын замын зураглал. Урлагийн боловсролын дэлхийн бага хурал: 21-р зууны бүтээлч чадавхыг бий болгох, Лиссабон, 2006 оны 3-р сарын 6-9.

<http://portal.unesco.org/culture/en/files/40000/12581058115RoadMap-for-Arts-Education.pdf/Road%2BMap%2Bfor%2BArts%2BEducation.pdf>

Соёл, хөгжлийн дэлхийн хороо. 1996. Бидний бүтээлч олон талт байдал: Соёл, хөгжлийн дэлхийн хорооны тайлан. Забел, Лаура; Хамтын ажиллагааг сайжруулах зураачийн бүтээлч зургаан арга зам; Guardian-д, 2015 оны 2-р сарын 12; <https://www.theguardian.com/culture-professionals-network/2015/feb/12/creative-ways-artists-improve-communities>

ЮНЕСКО-ийн Боловсролын салбарын онцлох асуудал

ЮНЕСКО-ийн Боловсролын салбарын онцлох асуудалд КОВИД-19 цар тахлын эсрэг Боловсролын хариу арга хэмжээтэй холбоотой гол сэдвүүдийг хөндөнө. Үүнд сургуулийн үйл ажиллагааг зогсоосноос үүдэх сөрөг нөлөөг бууруулах хүчин чармайлтын хүрээнд сайн түршлага бүхий баримт, практик зөвлөгөө, агуулга тус бүрийн гол эх сурвалж, холбоосыг багтаасан.

Онцлох асуудал нь дараах үндсэн есөн агуулгын хүрээнд хэд хэдэн асуудлыг хамарна. Үүнд: Эрүүл мэнд ба сайн сайхан байдал; Суралцахуй болон багшлахуйн тасралтгүй байдал; Жендэрийн тэгш боломж ба тэгш байдал; Багшлахуй ба суралцахуй; Дээд боловсрол ба Техник, мэргэжлийн боловсрол, сургалт; Боловсрол ба соёл; Боловсролын бодлого, төлөвлөлт; Эмзэг бүлгийн хүн ам; Дэлхийн иргэний боловсрол ба Тогтвортой хөгжлийн боловсрол зэрэг орно.

Эдгээр сэдвийг ЮНЕСКО-ийн боловсролын мэргэжил нэгт нөхдүүд хамтран бэлтгэсэн юм. Энд дурдсан сэдвийг ЮНЕСКО-ийн бүс нутгийн товчоод болон төлөөлөгчийн газрууд, Махатма Гандигийн нэрэмжит Энхтайван, тогтвортой хөгжлийн хүрээлэнгийн дэмжлэгтэйгээр ЮНЕСКО-ийн Боловсролын газрын Энх тайван, тогтвортой хөгжлийн хэлтэс, мөн Соёлын газраас боловсруулав.

Бидэнтэй хамт байгаарай

КОВИД-19-ийн эсрэг ЮНЕСКО-ийн Боловсролын салбарын хариу арга

COVID19taskforce@unesco.org

<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>

@UNESCO

@UNESCO